

C/ Nou del teatre, 16
17004 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

HISTORIA DE UN VECINDARIO

Nagaya shinshiroku

Japó, 1947

Direcció: Yasujiro Ozu

Guió: Yasujiro Ozu, Tadao Ikeda

Intèrprets: Choko Iida, Hohi Aoki, Eitaro Ozawa

Durada: 72 min

Gènere: drama

Idioma: japonès

Data d'estrena: 08/01/2023

Yasujiro Ozu i el paisatge de la postguerra

Quan va esclatar la guerra, el govern japonès va decidir que tots els cineastes en actiu havien de formar part de l'Armada imperial i dur a terme pel·lícules de propaganda. A Yasujiro Ozu li van encarregar rodar una pel·lícula a Birmània, però l'any 1943 quan va ser cridat per rodar la pel·lícula, l'armada japonesa començava a estar en crisi i el van enviar a Singapur per fer un documental sobre el moviment nadiu per la independència del país. Acabada la guerra, quan els anglesos van arribar a Singapur, Ozu va cremar la pel·lícula després d'haver intentat rebutjar diversos projectes de pel·lícules que exaltessin el nacionalisme japonès. A Singapur, Ozu va distraure's veient pel·lícules americanes clàssiques, va quedar enamorat del cinema de John Ford, Charles Chaplin i va admirar *Vacaciones en Roma* de William Wyler. La descoberta del cinema americà va suposar una ruptura respecte al model de cinema que havia fet abans de la guerra. Ozu era el cineasta més japonès de tots els cineastes japonesos, era fidel a un model que exaltava els espais domèstics, la presència dels objectes, les construccions arquitectòniques. Després de la guerra no va abandonar el seu estil basat en plans fixos perfectament delimitats, amb la càmera posada sempre en posició baixa a l'alçada del tatami, però sí que és cert que va començar a interessar-se més a trobar les transformacions que occident -i en particular Amèrica- havia introduït en el paisatge i en les formes de vida del Japó. Ozu va continuar parlant d'històries familiars marcades per les etapes de la vida en les que és dur a terme un pas i una transformació, va continuar parlant de noies solteres que es casaven i abandonaven el seu pare, de vells que es quedaven sols abandonats dels fills o de nens que perdien la innocència quan descobrien que el seu pare no era el mite del qual tothom havia parlat.

Historia de un vecindario (Nagaya Shinshiroku, 1947) va ser la primera obra que Ozu va rodar després de la guerra. El seu darrer llargmetratge havia sigut. *Hi havia una vegada un pare* (Chichi Chichi Ariki, 1941) i feia sis anys que no rodava, mai havia estat tant de temps allunyat de la creació cinematogràfica. El punt de partida sorgeix quan Ozu torna al Japó l'any 1946 i es troba amb el vell bari de Fukugawa -on havia viscut durant anys- absolutament destruït. A partir d'aquí desitja fer una pel·lícula a partir de les runes. "Estava molt cansat, però els estudis volien que fes una pel·lícula

el més ràpid possible. Vaig escriure un guió en dotze dies. Ningú es pensava que podria treballar tant ràpidament. Ho vaig fer, però els vaig dir que no ho tornaria a fer" -explicava Ozu sobre el rodatge.

Historia de un vecindario pot establir ponts, tant cronològics com estètics amb el cinema neorrealista italià amb obres com *El limpiabotas* (Sciucsià, 1947) de Vittorio De Sica. Si en la pel·lícula de Sica els protagonistes són dos nens que malviuen en un món marcat per les runes físiques i morals de la postguerra, a *Historia de un vecindario*, els protagonistes també es troben perduts en un món nou, han d'oblidar el passat, però no saben refer la seva vida. El pessimisme existencial s'instal·la en el veïnatge on té lloc la pel·lícula, on de cop i volta un dia apareix un nen anomenat Kohei que ha seguit un dels veïns. El nen gairebé no parla i no se sap si és un nen orfe per la guerra, si ha estat abandonat o s'ha perdut. A partir d'aquest dilema i de la dificultat que implica fer-se càrrec d'un nen de menys de deu anys, Ozu ens explica la relació de l'infant amb la vídua Tore. La relació parteix del recel, de la incomoditat i de la ignorància mútua. Ozu crea un melodrama contundent en el qual darrere el nen orfe ens trobem amb un paisatge gris i trist, però també amb un seguit de dilemes morals que tenen a veure amb els deures cívics que genera la convivència en la postguerra. Ozu treballa amb la seva habitual mestria els espais, mostra el contrast entre el barri humil i el jardí proper al Palau de l'Emperador, però també mostra els petits efectes que l'occidentalització té en la vida quotidiana. El resultat és una obra sorprenent que com *The Kid* de Chaplin -amb la que podem establir més d'un paral·lelisme- ens fa riure i ens fa plorar, que sap evitar les sortides fàcils, que explora camins per inscriure les imatges en el seu present històric i que acaba essent una obra que acaba parlant del que sempre parlen les pel·lícules d'Ozu, de la dificultat d'acceptar les ferides provocades pel pas del temps.

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona